

Az Építészet és emlékezet Stúdió 2025 tavaszi komplex- és diplomakiírása

PROGRAM- ÉS TÁRGYFELELŐS:
FEJÉRDY PÉTER DLA egyetemi docens

OKTATÓK:
KRONAVETTER PÉTER DLA egyetemi adjunktus
SÁMSON KINGA egyetemi tanársegéd
SZABÓ LEVENTE DLA egyetemi tanár, tanszékvezető
VANNAY MIKLÓS DLA egyetemi adjunktus

MEGHÍVOTT ÉPÍTÉSZ:
SZENTIRMAI TAMÁS DLA építész, egyetemi docens

Gyermekkönyvek

A Középülettervezési Tanszék három tervezési stúdiója közül az Építészet és emlékezet Stúdió ezúttal egy inspiráló székesfehérvári helyszínre látogat. A Szent István Király Múzeum kiállítótereit és a történeti belvárost átszövő intézményi hálóját megismerve egy meglévő múzeumépület bővítésére nyílik lehetőség a szomszédos foghíj-telken. Hogyan illeszkedhet egy új épület a történelmi városképbe? Milyen új típusú, innovatív látogatói élményeket és izgalmas tereket tervezhetünk az elfedett középkori városfalak felett? Mihez kezdhetünk építésztként a múzeum egymillió műtárgyat is meghaladó gyűjteményével? Milyen továbbírható történeteket találunk középkori koronázóvárosunkban? Tarts velünk az emlékekkel telített múlt megismerésében, és az új program megalkotásában!

Idén rendhagyó módon egyetlen helyszínre tervezünk, a múzeum Országházszló téri épülete melletti foghíjtelekre, amely a világháború utáni bontások óta beépítetlen, jelenleg kültéri kiállító-kertként hasznosítják. Az átmenő telek egyik oldala a forgalmas Várkörútra, másik oldala pedig a csendes Bástya utcára nyílik. A tervezési helyszín csak látszólag üres, műemléki középkori városfalak húzódnak alatta, ráadásul szervesen kapcsolódik a szomszédos múzeumépülethez is, míg másik oldalán Schmidl Ferenc (1902-1977) fehérvári építőművész villájával kezdődik a Várkörút villasora. Egy új beépítéssel úgy tűnik, újragondolható mind a kert szerepe, mind a középkori romok bemutatása, mind a meglévő múzeumépület látogatói útvonala, mind pedig a tömb átjárhatóságának kérdése. A tervezési helyszínt év elején egy napos, közös kirándulás során

fedezzük fel, az út során meglátogatjuk a város közelmúltban átadott, a középkori épített örökséget feltáró új múzeumi épületeit is (Robert Gutowski Architecture: Egyházmegyei látogatóközpont 2020 valamint Karácsony Tamás, Kern Orsolya és Gerzsenyi Tibor: "Solium Regni" Koronázó Bazilika Nemzeti emlékhely 2023).

Míg a helyszínválasztás kötött, a programalkotás szabad és kötetlen. Három lehetséges felvetést fogalmazunk meg, amelyek aztán a koncepció függvényében tovább szűkíthetők, összevonhatók, vagy éppen új terekkel, programelemekkel tovább bővíthetők:

Archívum és látogatható raktár:

Az első alternatíva a múzeum műtárgyainak raktározásához, megőrzéséhez és kutatásához kapcsolódik. A gyűjtemény már a nyolcvanas évek elején meghaladta az egymillió tárgyat, ezzel az ország három legnagyobb gyűjteményének egyike. A múzeumi raktár sok esetben rejtve marad a közönség előtt, mégis több nemzetközi példa mutatja (például a Ruhr-vidék sógyárát újrahaznosító Schaudepot – Planinghaus Architekten, Südstudio 2021), hogy a raktárban tárolt műtárgyak és történetek új megvilágításban hozzáférhetővé tehetők az érdeklődők számára is, új múzeumi élményt adva.

Játszóház és múzeumpedagógiai tér:

A múzeum 2012 óta látogatható része a székesfehérvári játékgűjtemény (Hetedhét Játékmúzeum), ennek ellenére a belváros kulturális értékei alapvetően a felnőtteknek szólnak.

A múzeumpedagógia és a gyerekek számára nyitott, játékos tanulásra, felfedezésre és alkotásra inspiráló, új múzeumi terek, programok fontos szerepet játszhatnak a múzeum jövőjében.

A Szent István Király Múzeum tetszőlegesen választott gyűjteményének új múzeuma:

A belváros több épületében működő múzeum gyűjteménye rendkívül szerteágazó és heterogén, olyan izgalmas kincseknek ad otthont, mint Réber László grafikus hagyatéka (Örkény István, Lázár Ervin és Janikovszky Éva műveihez készült illusztrációi). Az ezek egyikét bemutató épületnek a gyűjtemény szellemiségét tükröző különleges atmoszféra megteremtésében is szerepe lehet – a műtárgyak és a kiállítóter párbeszéde önmagában is izgalmas feladatot jelent.

Budapest, 2024. november

A stúdió választható konzulensei:

Kronavetter Péter DLA	egyetemi adjunktus
Sámson Kinga	egyetemi tanársegéd
Szabó Levente DLA	egyetemi tanár, tanszékvezető
Vannay Miklós DLA	egyetemi adjunktus

Meghívott építész:

Szentirmai Tamás DLA	építész, egyetemi docens
Debreceni Egyetem,	
Építészmérnök Tanszék	

A stúdió témájához ajánlott kötelezően választható tárgy: AZ EMLÉKEZET HELYEI (tárgyfelelős: Szabó Levente DLA)